

4.P.

L'ESQUELLA DE LA TORATXA

MEMORIAL
MUNICIPAL
MADRID

30
cèntims

Suprille

ESTUFES A PETROLI

BING

SENSE OLOR NI FUM

LA MES ELEGANT

LA MES PREFERIDA

LUDOLPHI

A FLAMA BLAVA

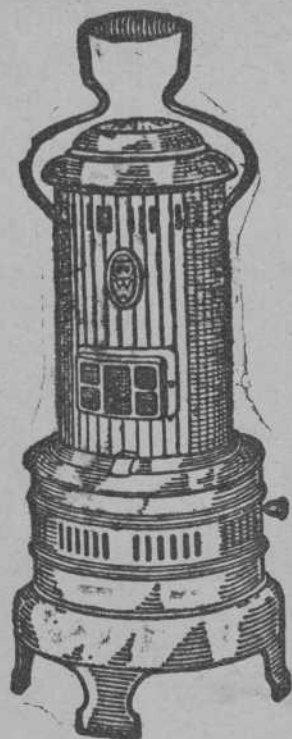
LA MILLOR EN LA SEVA CLASSE

Les dues funcionen a gas de petroli

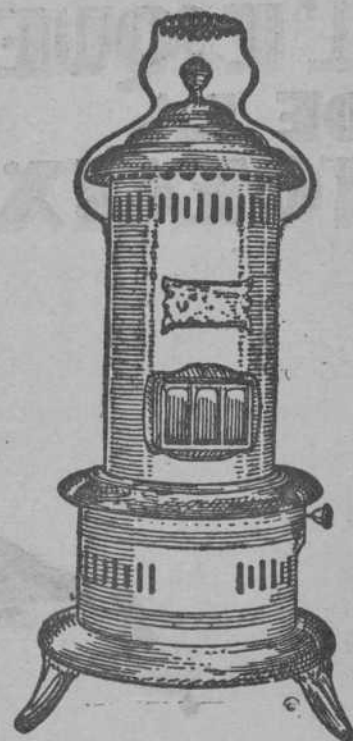
UNIC DIPOSIT :: Venda al major i al detall

DE-NEGRI

Consell de-Cent, 296 (xamfrú Rambla Catalunya) - BARCELONA

BING
Flama roja

LUDOLPHI
Flama blava

GRAN SALÓN DORÉ

DE LA

GRANJA ROYAL

== PELAYO, 58 ==

LLETERIA I PRODUCTES
DERIVATS DE LA MATEIXA

PASTELERIA DE NATA
NATA EN CAPSETES
GELATS DE NATA

El SALÓN DORÉ és el punt de reunió de la bona Societat
El gran THE de la tarda - Cafè i pastes sandwiches cocktails
"Souper" a la sortida dels Teatres

Banc de Barcelona

Aquest Banc en sa Casa Central i en la
Sucursal número 1, continua realitzant
les operacions de Compra i Venda de
Valors, Renovacions, Conversions, Can-
vis, Agregació de Fulles de cupons i
Revisió de llistes d'amortitzacions

Admet en dipòsit tota classe de valors

:: PENELLONS ::

EL MILLOR REMEI:

TOPIC GILKENS

Preu del remei: 1'25. En venda: Segalá, Rambla de les Flors, 14 y Farmacies

BAZAR DE LA UNION

OBJECTES D'ESCRITORI

Unió, núm. 3 BARCELONA

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

Periodic humoristic

PREUS DE SUSCRIPCIÓ: Estranger, 5 pessetes FORA DE BARCELONA: Espanya, 3 pessetes

REIS

ls monàrquics haurien d'haver fet de la diada dels Reis, una festa per als grans, en lloc d'haver-la dedicat als infants. Els Reis d'Orient porten mirra i encens i juguines i tota mena de presents, i a més a més, tot el prestigi rutilant de la monarquia. Quan els nens no han sentit parlar de República ni de llibertat, ni de sobirania popular, ja saben que els Reis passen per la terra, en una nit meravellosa, enrecordant-se de tots els petits, i per a sempre més se'ls hi queden els reis en el cor, com uns homes extraordinaris que no tenen un no.

Ara els reis de debò, amb palaus, constitució i llista civil, han perdut tot el seu encís d'homes col·locats, per les lleis i la tradició per damunt dels altres homes. Aqueix bon rei de Grècia que acaba de deixar el seu regne, és el rei representatiu de tots els reis que es fan i es desfan en els nostres dies. Els seus súbdits han deixat primer d'estimar-lo, i després, de considerar-lo necessari. Abans, quan els reis eren reis, els poetes republicans haurien fet versos encesos de renúncia contra la reialesa, els oradors llençarien la seva eloqüència revolucionària contra ella, i el poble voldria reproduir les jornades clàssiques del París dels jacobins. A Grècia, s'han limitat a encomiadar-lo correctament, donant-li un milió de pessetes i desitjant-li unes bones pasqües, com a un alt empleat; com a un

soci que no convé en el negoci i amb el qual es trenca donant-li una indemnització. Res de tragèdia. Segurament el rei va fer un rebut del milió de pessetes, i els altres li varen donar un contra rebut de la corona.

Dels que fóren emperadors magnífics d'Alemanya, l'emperador pare, segueix tallant arbres en el seu retir d'Holanda, i l'altre, l'hereu, reintegrat a la seva terra, confessa que no té altre desig que viure com un bon burgès català, amb tranquil·litat i bons aliments. Dels grans Shars de Rússia no en resta més que el record de la seva mort melòdramàtica i quan els sharistes han volgut crear un pretendent, es reuniren la setmana passada, per a proclamar Shar l·legítim de totes les Rússiaes al gran duc Nicolau, i ho feren en un segon pis d'un carrer de París. I allà a Turquia, caigut el soldà, proclamada la república, trenta dones ermoses cerquen una posició social. Són les trenta odalisques de l'harem imperial, semblants a les trenta amigues d'un milionari lliberti, que hagués tornat a menys...

Però resten els reis d'Orient. Demà passat, les seves mans invisibles i miraculoses deixaran els seus presents en tots els balcons i en totes les xemeneies, i el crit secular de «Els Reis! Els Reis!» omplirà totes les llars. El pare, republicà, no gosarà dir la veritat an els seus petits, dient-los-hi que els reis és ell, per por de trencar-los-hi una il·lusió. Per això, perquè és una mena de bateig reialista, els monàrquics haurien de festejar la diada dels Reis com una festa d'homes i no pas de criatures. Però els monàrquics acostumen a ésser uns homes molt pràctics que no estan per sentimentalismes poètics.

PARADOX

La ciutat 1924-34

Heu's aquí una visió de deu anys de ciutat, de deu anys de ciutat semi civilitzada.

El teatre

Al teatre la gent no tindrà tos, aquella tos que no prové d'un constipat, cop d'aire, etc., etc., sinó de la mala educació.

Tampoc es fumarà en la sala d'espectacles durant l'espectacle, cosa que tan sols és pròpia dels aficionats a la quadra.

Tampoc s'estrenaran obres líriques en les que el públic hagi d'acompanyar un cuplet—en substitució dels choristes que mai canten, o canten quan en tenen ganes, que és molt poques vegades—convertint el saló en corral.

Les actrius seran joves, boniques, elegants.

Les tiples cantants tindran veu.

Les tiples còmiques tindran gràcia.

Els actors sabran accionar, parlar, vestir, i, sobre tot, es sabran el paper.

Els directors d'escena tindran nocions d'història del moble, d'història del trajo, i d'altres històries necessàries.

El carrer

Al carrer la gent aprendrà a caminar pel seu cantó. Les aceres seran aceres de debò i no fangals asquerosos, impropis d'una ciutat que pretén ésser civilitzada. Quan plougui la pluja no haurà de netejar res ni farà fang.

Els «Fords» seran considerats autos de carretera i no de carrer. Tan sols es veuran «Studebakers», «Mercedes», «Rolls Royce», «Hispanos».

Els cobradors de tramvies tindran modos, educació, i lo que cal tenir.

Es faran cases—així com avui es fan pels periodistes—per a les cupletistes, tot lo més lluny que es pugui. Per a les que es vegin obligades a cantar, és a dir: per a les mancades de protecció, hi haurà un carro blindat amb una bocina terrible que avisarà als transeunts: «Cupletistes a l'Eden!» Cupletistes al «Palace!» Cupletistes a «Eldoradol»

Els obrers viuran com és de dret que visquin: com les persones.

El cinematògraf

Al cine, Douglas Fairbanks es trobarà sol.

La guerra

Qui vulgui moros, com que ja no en quedaran, haurà de llogar comparses.

El parc

Al parc ja no hi dormirà ningú.

LLUÍS CAPDEVILA

Coses de teatre

Ve'u's aquí unes quantes notícies de teatre, que no sabem si seran certes—l'any que vé els ho direm—però que són interessants. S'abolirà la costum de suspendre les funcions de *esta noche para dar lugar a los ensayos de la grandiosa obra...*

El «Romea», on seguirà representant-s'hi en català, aixamplará el local perquè tindran ple cada nit.

La celebrada triple cantant, glòria del teatre líric, Ampar Romo, es retirarà de les taules d'una manera més seria i definitiva de com ho fa *El Gallo*.

La mateixa conducta seguirà En Bergés, en vista de que no agrada ni al Paral·lel, i se'n anirà a posar una casa de dispeses a Rússia.

El mestre Rafel Millán debutarà al «Circ Equestre» com a equilibrista.

Al teatre «Nuevo», a l'escenari del teatre «Nuevo», com en tots els escenaris del món, es podrà fumar.

En Poal Aragall, enfadat de que no li reprisin *L'amor vigila*, es dedicarà a la novel·la.

En Vendrell es passarà al teatre andalus.

Els reis de l'any que ve

Els reis de l'any que vé no vindran en camells com fins ara, ni seran reis, ja que haurem mort la llegenda. Vindran en automòbil i aniran vestits de levita i barrret de copa, com si anessin a un enterro: a l'enterro de la llegenda, de la fantasia.

Vindran vestits de president de República, que serà la moda de l'any. Aquests presidents de República no duran, com els antics reis, or, incens i mirra: duran llibres, que és lo que més falta fa als pobles, sobre tot al poble espanyol. No seran tan pintorescs com els reis d'abans. Però seran més pràctics.

Te'n recordes?...

Te'n recordes, Graziel...? Fou aquell dia que m'anaves mostrant les roses belles...
—Aquí tens—deies tu—les roses albes;
i allà prop del lliiral, les més enceses...

De totes les que veus, de grana i blanques,
quines t'agraden més?—vas dir-me rienta.
Les roses de tes galtes refflorien,
i omplint-les de petons vaig dir-te: Aquestes!

V. RAFART MARÍ

EL NOU ANY

—Amb un *niño bien* com jo, s'ha d'èsser ditxós per força!

“Any nou...”

No dic «vida nova» perquè tothom diu lo mateix...

I ningú ho practica.

Conec molta gent que viu amb l'esquena dreta i a l'espatlla dels altres, que cada any fan el propòsit de canviar de vida, i a l'any que vé són tan trapelles com l'any passat.

Ja n'hi ha d'aqueixos que canvien de viure per any nou, siguent més ganduls que abans.

D'aquests, però, no se'n pot dir res, en quant a seguidors de l'adagi-precepte; perquè, siga com vulga, ells segueixen nova vida.

Trobaríem un eixam de xicotes que per a seguir el refrà, canvien de promès cada any, cregudes de que un any o altre arplegaran el que somnien.

I passen els anys i passen alts els nous promesos. I es van passant elles, agafant-se amb el primer viduo que passa...

Si no es queden per tías.

PEPET DEL CARRIL

De l'humor i del riure

Heu's aquí un assumpte atractivol del qual hom podria fer-ne tot un llibre, però que, per modèstia, per comoditat, potser—sobre tot per mandra—tractaré molt a la lleugera, deixant an En «Xenius» ens defineixi què és l'humor, i faci l'etimologia de la paraula. Tampoc farem broma, perquè no és pas cosa per a fer-ne, és a dir, que l'humor, i en conseqüència el riure, són coses molt més sèries que la metafísica, la voluptuositat i En Mussolini. Homer, de tots és sabut, fa riure als déus amb riallada...—ara m'he enredat—amb riallada homèrica. Nietzsche aconsella al seu super-home que tingui sempre bon humor i aprengui a riure. Amb això i amb recordar-se que lo del super-home no és pas cosa de pendre-s'ho en broma i que els déus d'Homer quan s'enfaden, s'enfaden de debò, devegades més que el Jehovà d'En Moisés, queda explicada aquella teoria, que no és pas meva, de que la broma és una cosa molt sèria. I prou de pròleg que és tard i plou.

Hi ha qui creu que fins ara no n'hi han hagut d'humoristes. S'enganyen, perquè confonen l'humorisme amb l'ironia. I és necessari, de tot punt necessari, diferenciar-ho. Mentre que la nonya és una mostra d'impotència, l'humor és signe de plena confiança

en si mateix. Heine, amb tota la seva ironia, no va aconseguir res més que enutjar als *filisteus*; va ésser inútil que s'escarracés. I avui dia—no podem pas negar-ho—els seus escrits irònics, d'una ironia admirable, és cert, sobre l'Alemanya i els seus homes polítics, resten poc menys que oblidats.

No comprenc pas com En Paul Adam ha pogut dir que el riure és innoble, que el riure és de malvats; ni menys com pot assegurar Bourget que «l'humor és el pitjor defecte del nostre geni nacional», quan sols la riallada, un xic cínica, d'En Voltaire i l'humorisme d'En Beaumarchais, varen ésser més que suficients per a cimentar la revolució.

A la mateixa Grècia se'ns presenta un cas semblant: El riure clar i sonor de l'Aristòfanes, va ésser necessari per a acabar amb els déus. Juga amb Hèrcules, l'heroi nacional per excel·lència, com si fos un personatge qualsevol. I el poble, el mateix poble que anys enera l'havia adorat, se'n burla, se'n riu de Baco al mateix lloc en que havia admirat les seves proeses.

Rient, tanca Rabelais el trist període de la fosca edat mitsja; rient, l'Arxiprest d'Hita, posa la primera pedra de l'edifici prodigiós de la literatura castellana; rient, segles més tard, amb les seves gatades, En Frederic Soler, fa nèixer el Teatre Català, que, ai! havia de decaure amb tanta promptitud.

No seria pas difícil demostrar, que el gran impulsor de les poques grans obres de l'humanitat, ha sigut l'humor. Al igual que facilment demostrariem que el gran enemic de la mateixa, no és pas res més que la tristesa, la melangia. Sols el caràcter d'un Cabi-

El mestre Amadeu Vives, el últim català llus

El truc de les granotes

[AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA CENSURA MILITAR

nus, va ésser capaç d'aquella obra negativa que encara perdura, d'aquella doctrina contrària a tot lo que vulgui dir vida, que tant va perjudicar a l'obra meravellosa del Reinaxement, i que porta el seu nom, llec com no sé què cosa. Sols el misticisme d'En Felip II podia fer construir aquell edifici gris i auster que es diu Escorial, per a eterna mortificació nostra, com diu Gautier.

I la ironia? La decadència de la Roma va fer nèixer l'epígrama, primera manifestació de l'ironia. No obstant, les seves bones intencions no va pas poguer salvar l'imperi de la seva immediata ruïna, i, avui dia, l'epígrama sols serveix per a donar-nos a conèixer lo pitjor de Roma: les costums corrompudes de la seva societat.

Doncs la serietat és mort, malaltia la ironia, salut el riure, riem. Es a dir, rigui aquell que pugui, que jo no hi comptava amb que no sé riure. Al fi i al cap he nascut a Espanya i Espanya, ja se sap, és una terra trista. Es tot lo que ens queda de la nostra grandesa pretèrita. Ço, la mandra i l'arxiu d'Indies. No val a queixar-se.

CIRO REY

En Joan Closa i En Pere Artimanys, eren dos xicots d'Empúries. Ja parlo d'una pila d'anys. Dic això, perquè al fer l'antologia dels fets, ningú no es pugui pensar que per què no es recorda l'existència d'aquells minyons en aquella demarcació de Girona, tot plegat sigui una «gotlla» imaginària.

No. Es el cas que aquests minyons han existit una hora o altra. Però anem a l'història.

Eren dos jovencells d'uns 18 i 22 anys respectivament, En Joan i En Pere.

De diferent hostatge, però pujaven tan semblants que ni que haguessin sigut ambdós d'una casa. Això, en l'aspecte físic. Els sentiments, poc diferien també: una bondat insuperable, unes mateixes inclinacions.

Aqueixes circumstàncies van fer que l'un agafés la mania de no treballar més, per l'exemple de l'altre. Això no hauria acabat malament, sinó haguessin estat els continus recursos d'alçada de l'estómac que, a falta d'altres recursos, prenen carta de naturalesa en en el cos de la víctima.

En conseqüència, els protagonistes d'aqueixes fetes, ja la començaven de passar una mica negra. Però com la determinació presa era un poc decidida, no van pas dir «guixa»!, així com així.

No obstant, però, aviat vegeren que el fer el gollondro no els donaria pa en aqueix món. Aleshores, no donant-se encara per fracassats, varen voler provar el sistema en un altre món.

I va ésser quan En Joan Closa i En Pere Artimanys, s'enfilaren al cim d'una muntanya per a fer un daltabaix i sortir-ne d'una vegada. Com que ningú volgué començar per por de fer-se masses pelades, la causa quedà sobreseïda.

I ja em tens altra vegada els nostres ganduls del conte, ficats en el món dels vius.

— Què farem?

— Fem de pescadors.

I ja està. Acte seguit s'abillaren de les endròmines pertanyents a l'ofici, i a pescar s'ha dit.

No en volgueu més d'engúnieu per a fer l'aprenentatge: els peixos feien l'orni, passaven de llarg o venien de l'hort.

Davant aqueixes aterradores coses, s'assajà el procediment, a l'últim recurs de la pesca: el de les granotes. I ja som al «truc», ja hi som, ja.

La cosa canvià d'aspecte. Vui dir, que els cèlebres homes que ens ocupen, no sé si per un voler de Déu, o per perícia o per dissort anfibia, van agafar un gabadal de granotes; el cas és que les van agafar, i com a bons companys en feren un munt públic i se les van repartir.

Però el que són les coses; el més «viu» es passà a comptar-les així:

«Per a mi, per a tu i per a jo»; «per a jo, per a tu i per a mi»... i d'aqueixa manera fins que van ésser acabades.

Més, com quedés una granota escadussera, el martingaler comptador va fer a l'altre amb un desconcertant posat generós:

— Aquí tens una granoteta més.

MIQUEL RIBALTA

PAM I PIPA

L'amor esclata rioler
com un cant de picarols,
camí del pla de la ditxa,
vers la fontana del goig,

Mig de burles, mig de veres,
va escometent a tothom:
a grans crits algunes voltes
a cau d'orella molts cops,

inventant les mil trafiques
per sortir ell vencedor
i ser qui tot ho manegui,
l'amo i senyor d'aquest món

No són pocs que'l seu pas traven
i esmossen sos esperons
i ses grans trapaceries
mostren a la llum del sol;

els que per tot lo bescanten
i proven que's un falsot,
que no's pot creure el que digui,
en fi, que és un cap de trons.

Mes ell que la sap molt llarga
i és viu com un esquirol,
quan els altres se'n adoen
ja ha engatussat a mig món,

i fa espurnejar ben vives
les guspies d'aquell foc
que's llevat de vida nova,
que fermenta dins dels cors;

i encinsbellat per les albes
de la fontana del goig,
als altres fa «pam i pipa»
i riu com els picarols.

JOSEP ALEMANY Y BORRÁS

Mosaic del "film" dolent

Veieu la totalitat acoplada d'aquesta renglera d'oficis que comença en el més menestral i acaba, decididament, en el més exaltat aristocràtic? En aquesta espeterrant gàbia dels oficis fets bèsties, un home esquerp (un mal home, com s'acostuma a dir) pot deixar-se acaronar per la tortuga més minsa o per un porc tinyós i mal criat, però mai deixeu que les vostres orelles escoltin a un lloro empipador que,

en el viure quotidià del avui hi som i demà també, prén el nom de crític de «films», malgrat ésser un veritable elogiador de «films» i no altra cosa.

El «film», per aquests elogiadors ximplers, ha esdevingut amb tanta perfecció i cura extremada, que una censura de lletres de impremta seria l'anarquització de la pel·lícula, un terratrèmol en un poble de cases mancades de fonaments, i fins valentia tindrien per a penjar de la branca d'un arbre, al crític veritable.

Si la sensibilitat arriba fins el fons de la vostra ànima en estrofes quasi desapercebudes declaren guerra a aquests elogiadors i, malgrat tots els noms omplerts de pompositat, xiuleu descarament la moral dels lloros elogiadors.

El D'Artagnan d'aquella pel·lícula havia estat educat—l'ensenyança pràctica de la vida—en els carrers tortuosos de Nova York i era més propi per a una comèdia amb trucs i cops de puny que no passejant pels jardins de la vella França.

Nosaltres no podem capir com en totes les pel·lícules la fi arriba amb l'arranjament de tota l'intriga. I és per això, per aquest acabament fet a mida, que el públic no entra de ple en la trama del «film» i, dintre d'ella, s'interessi, doncs prou bé sap—motiu per a no fer exterioritzar el cor—que el «film» acabarà com una seda.

Quan vos diuen d'un Manelic abillat amb cordobès i americana curta que passeja pels escenaris de Rússia, veureu la vostra pàtria apartada quelcom de la civilització moderna i menys preuareu els que no porten empenta per a fer conèixer les virtuts i els vicis de la Catalunya d'avui;—fa pocs temps, Mary Pickford, «la nina del món»—una nina amb cervell de serradures—ha assolit un gran èxit a Nova York, amb una espanyolada espeterrant i grollera, fruit d'una intel·ligència apropiada per un descarregador de moll que té esment d'una Espanya per les estampes de les caixes de panses.

Si aquesta espanyolada es representa en els nostres *cines* censurarem el poc coneixement que, de les coses d'aquesta part d'Europa, en tenen els superhomes dels Estats Units, però mai podrem capir com *La balladora espanyola* es mostri més d'una vegada en els *cines* de les ciutats falsejades per l'espanyolada més embustera que han vist tots els segles.

L'intèrpret era un pintor, aquest bon home pinta a una dona en mig de núvols, aquesta pintura guanya la primera medalla a l'Exposició de París, i així la pel·lícula queda arreglada per a un bon final, però, havem de dir, que el quadre és un bunyol impropri d'ésser criticat amigablement i, menys encara, penjat d'un pany de paret.

FELIU DEDÉU

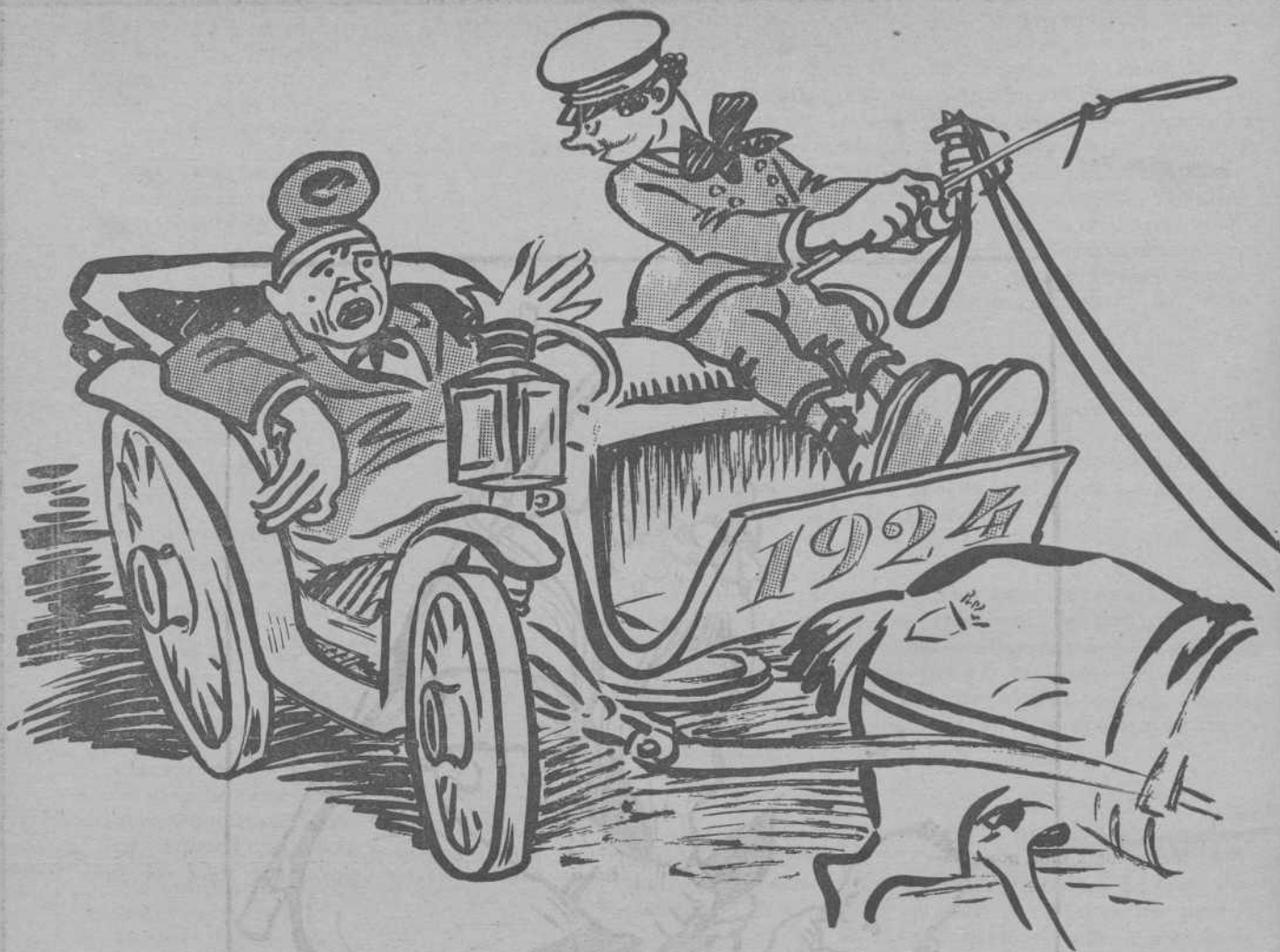
Aquest número ha passat per la prèvia
censura militar

L'ANY QUE VÉ I L'ANY QUE SE'N VÀ

— Aquí et deixo el fato, i ja et divertiràs!

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA CENSURA MILITAR

TEMES MÈDICS

Una nova enfermetat

Nosaltres, senyors, coneixem a un doctor psiquiatra i mentalista. Això, res de particular tindria si aquest doctor no fos verament estudiós de tot ço que fa referència a llur ciència. És un d'aquests homes modestos, humils, però que són savis, molt savis i estudiosos, molt estudiosos. Llurs investigacions psíquiques són profundíssimes.

I aquest doctor ens ha contat, a cau d'orella, modestament, que aquests passats dies s'ha dedicat, amb motiu d'un sensacional viatge, a investigar i estudiar la psiquis de certes multituds, i ha descobert una enfermetat que ell anomena *tonticolitis*, qual enfermetat ataca principalment a la *gente bien* més o menys autèntica, particularment a les dones, i es manifesta en *piropos*, apretades de mà, desitjos vehements de dansar amb una elevadíssima i respectable persona, etc., etcètera, experimentant la *pacienta* una satisfacció, durant alguns dies, que no la deixa dormir, ni menjar, ni saludar a les persones de *baja estirpe*.

Tal doctor ens ha dit, finalment, que continuará els seus estudis sobre *tonticologia* amb gran entusiasme, puix vol enriquir la ciència psíquica amb el seu descobriment. Nosaltres, com a vers amants de la cultura i de les ciències, desitgem a l'amic doctor molts d'èxits en els seus estudis.

Tot sia per bé dels que sofreixen de *tonticolitis* més o menys forta...

ENRICH MARTÍ CID

CALENDARIS REBUTS

Com cada any, com cada fi d'any, plouen calendaris llampants, polícroms, amb una profusió de confetti, sobre la nostra redacció. Naturalment—i això ja no caldria dir-ho, perquè ja és de suposar—nosaltres agraïm i remerciem des d'aquestes pàgines el present d'aquests calendaris que venen a recordar-nos que en aquest món tot té fi: fins els mals pensaments. Fins avui n'hem rebut: de la Perfumeria Coll; de la Casa Sangrà; de la Mútua General de Segurs; de la Societat Hispano-Franco-Oriental; de La Encuadernadora Moderna; de la casa Feliu i Susana; de la casa Fills de Gerard Bertrán; de la casa Lacalle y Comp.^a; del senyor Joan Figuerola; de la casa Punsada i Gavaldà; de Ch. Lorilleux i Comp.^a i dels Catès Brasil. Gràcies a tots!

LO QUE COSTA DINAR A BERLIN

Un amic nostre acaba d'arribar de Berlín. De Berlín ens porta una pipa i la nota d'un esmorzar. La pipa és lo de menys, perquè una pipa més, *qué importa al mundo?*

Lo serio, lo esfereïdor, és la nota de l'esmorzar. Heu-se-la aquí sense cap mena de comentaris, que ja pot anar sola:

Pa	12.000,000 marcs (vint-i-cinc cts.).
Vi.	144.000,000 marcs (tres pessetes).
Un <i>beafsteack</i> amb molt poques patates	156 000,000 marcs (tres ptes. i mitja).
Unes sopetes de farigola	120.000,000 marcs (sis rals).
Una arengada fumada	14 000,000 marcs (vint-i-set cts.).
Una amanida, molt poc amañada	122 000,000 marcs (set rals o cosa així).
Formatge	7 000,000 marcs (deu cèntims).

XARAU

Idil·li miniat

El parc és dolç i perfumat,
i sap callar tot lo que sent...
...De lilà i or, furtivament
l'arxiduc jove hi ha arribat...

Baix les acàcies ha trobat
la comtessina i subtilment
a la dameta cor batent
d'un secret rosa li ha parlat...

Flors i desmais, gronxant-se al vent,
a la parella han ocultat
entre perfum i frisament...

I un trí de besos s'ha escoltat
en el parc dolç i perfumat
que sap callar tot lo que sent...

V. RAFART MARÍ

LICEO

Què podem dir d'aquest teatre? Que s'ha imposat *Kovantchina*, l'obra magnífica de Moussorgsky Diguem-ho, això, amb alegria, fent-ho ressaltar, ja que ben digna és de tal homenatge. I fem-ho ressaltar, perquè això diu molt en bé del públic—d'aquest públic al que hem condemnat tantes vegades, i tan justament!—del seu respecte i el seu bon gust.

ROMEA

Nosaltres no som amics de les innocentades. Ens semblen, en el teatre, una costum incivil i poca-solta. Apart això, diguem que en aquest teatre han estrenat, per a tal diada, *Sis autors cerquen un personatge*, i que la gent hi va riure.

TIVOLI

Al «Tivoli» segueix triomfant *Doña Francisquita*, l'obra cabdal de l'any. Ja s'ho mereix. Es mereix això i molt més. Perquè, diguin lo que vulguin, és una obra que té lo que no acostumen a tenir les obres líriques: dignitat.

VICTORIA

Juan Caballero, dels senyors Calero (el llibre) i Cayo Vela, (la música), és una sarçuela amb totes les de la llei. Llibre interessant, accessible a tots els públics, un conflicte melodramàtic fàcil a les sensibilitats més rústegues, unes escenes mesuradament còmiques.

Sobre tot, l'obra té un aire amable de modèstia i senzillesa que la fa genial al costat d'aquestes *Montertas*, d'aquests *Dictadors*, tan inflats i tan buids, i d'un valor tan escàs. Molt bé senyors Calero i Cayo Vela, molt bé!

GOYA

Las penas de Teresita és una comedieta del senyor Martínez Sierra que es fa escoltar, és a dir, que no és cap bestiesa. I diem comedieta perquè En Martínez Sierra—un dels autors d'esperit més modern i apreciable del teatre espanyol—no es proposà que arribés a comèdia.

Lo que més i millor i més a primera vista s'adverteix en aquesta comèdia, és la seva facilitat.

Podria dir-se—com a bon elogi—que té l'encant d'una conversa, d'una conversa entre gent ben vestida i ben perfumada.

De *La Anunciación*, d'En Tomàs Borràs, val més no parlar-ne. Aquest pobre senyor, malgrat els seus aires de modernitat, mai serà un autor dramàtic. Sempre es quedarà en col·laborador de *Nuevo Mundo*. I això és tan poca cosa!

BARCELONA

No som a temps de parlar de *El premio Nobel*. Ho farem la setmana entrant, amb aquella cura i enteniment que ens distingeix.

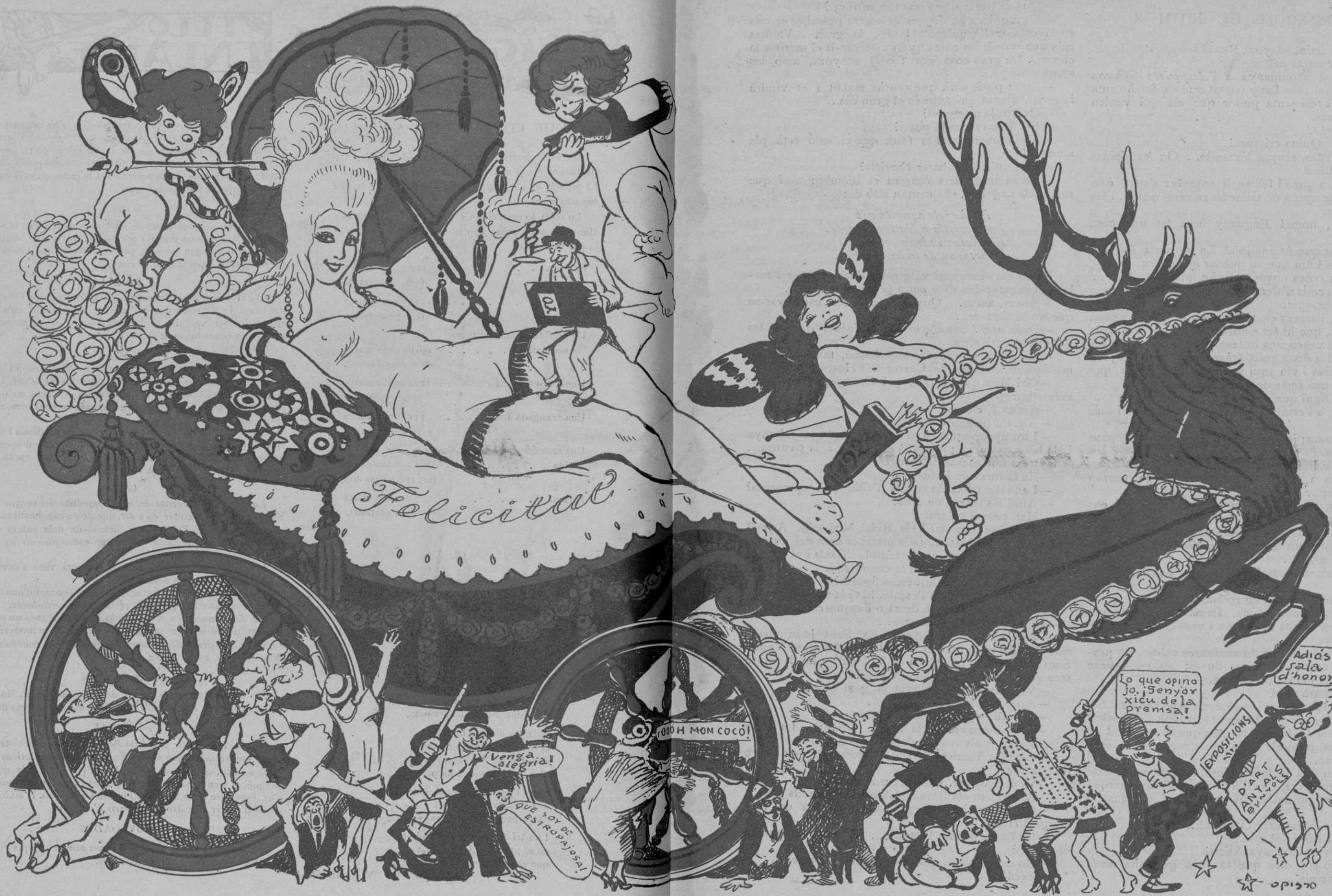
CÓMIC

Ni som a temps de parlar de *Pastily-Films*, una revista d'aquest xicot tan simpàtic que es diu Enric Tubau. Desitjaríem que hagi sigut un èxit, un èxit de debò. Ell se'l mereix més que molts, perquè, al menys, sap escriure amb les mans, que és amb lo que s'ha d'escriure quan se té intel·ligència i dignitat. D'això el públic, abans d'entrar al teatre, se'n hauria d'enterar.

NOVEDADES

En aquest teatre hi hem vist *8 leones salvajes*, 8, que ens creïem eren vuit consejals o vuit revenedors.

BOB

Una anyada de felicitats

El pessebre de família

—Entrin, entrin, senyora Rosa i senyor Bonifaci...
 —Papa... *tinc pi pi*.
 —Noia, vés; acompanya a l'Anquelito allà on saps; que no faci com l'any passat que va fer-ho sota el naixement, i feia tanta pudor que els qui venien es tapaven el nas.
 —*Se m'escapa!*
 —Atura'l... Quina criatura!
 —Bonés tardes, senyor Facundo... On ha deixat les seves set filles?
 —L'una està que el fel se li sobreïx: l'altra és a l'Acadèmia que aprén de tallar les camises meves, i les altres a Loreto.
 —Llàstima, homel Enguany hem fet una cosa magna.
 —M'han dit que és una joia! La senyora Balbina va venir dijous i diu que va quedar epilèctica...
 —Hi veurà coses noves. Hi he posat a dalt de muntanya, una colla d'alemanys amb canons moderns...
 —Ha d'ésser típic.
 —Després, darrera els tres Reis que venen guiats per una estela, que hi fet emblanquinar per a que sia més blanca, hi venen una dotzena d'urbanos per a fer més patxoca. La dona volia *labarderos*, però el jove que fa les figures i viu aquí sobre de casa, va dir que mudaven més una sèrie de guàrdies urbanos.
 —Renoil Digui que s'hi ha gastat la plata.
 —Ademés, a l'estable, hi he posat més bous i més palla...
 —Naturalment; jo com més filles tinc, més pans compro al forn.
 —Entri... Entri... Ola, donya Obdúlia i don Crescendo... Venen a veure el pessebre, oi? Ja veuran quin bé de Déu...
 —Ho veus, home? Miri, la senyora regidora ens ha dit que el pessebre és una bestiesa...
 —Jesús! Això ha hit aquella donota?
 —Calla, dona, no tens gens de discreció.
 —Digui... digui...
 —Allò no és un pessebre. Es una ensaïmada de Mallorca.
 —Calli! Em fa agafar un rodament de cap.
 —Jo he dit al meu home. Demà que hi hauran cançons i diran versos hi anirem i veurem si té raó o no la Regidora.
 —Figuri's que hi han llums de tres colors, un pessebre que em costa dos cents duros; no en veuran d'altre en tot el pla de Barcelona.
 —I qui cantarà avui?
 —Els fills del porter; són cinc, però ho fan molt bé; son pare és chorista del «Liceo» i sap molt de musica. Semblen àngels de debò. Llàstima que estan avui un xic enrogallats, però els hi he donat regalèssia i se'ls hi estava la veu.
 —Passarem una tarda deliciosa. Aquest volia anar a veure *La ventafocs*, i jo li he tret del cap, perquè allò és per a la quitxalla... A més, aquí no gastem cap pesseta...
 —I que ets indiscreta, Obdúlia!...
 —Passin... passin al saló...
 —Què ha vingut donya Alicia?
 —No; però ja li diré que la seva germana no té modos ni principis...

—Què et passa que estàs tan sulfurat?
 —La regidora ha dit que el nostre pessebre és una ensaïmada mallorquina... I ella, la gran... Valdria més que tornés les cases que va deixar-li el marit a la ciutat... De gran cosa pot fer la senyora, amb les suors nostres...
 —No et posis així, que cauràs malalt i et vindrà la gota... Pensa que avui és el gran dia...
 —Què puja més gent?
 —No. Puc tancar la porta?
 —Sí, i començarem la festa que el saló està ple a vessar!
 —I els nois del sabater chorista?
 —Estan amagadets darrera el biombo; així que surtin els angelets, ells cantan allò de:

*Els àngels aquesta nit
 faran vetlla a Nostre Senyor.
 Els Reis vindran tot seguit
 i portaran de lo bo i millor.*

Es un vers meu que vaig estar dues nits per a fer-lo, i el sabater deu dies per a posar-hi musica...
 —Anem, anem... Que la gent deu estranyar-se que no hi siguem...
 —Quin *niño!* Sembla el fill del forner que té les galtes tan vermelles.
 —Mira allà, un caçador amb jaqué, talment és un maniquí de sastreria del Carrer de l'Hospital...
 —Oh! Mira quin vapor, què diuen aquelles lletres vermelles?
 —*Reina Victoria*.
 —Aquest pessebre és artístic.
 —I tot apropiat. Allà al lluny es veu una cabanya i els bèns pasturant; més allà el pastor i la pastora... A la dreta una escala de caragol.
 —Es la torra de Babel.
 —I aquella caixa de cabals d'allà, què representa?
 —Allò? Es l'Arca de Noé.
 —Han pensat en tot.
 —Ah! Què es creia? I els Reis? Miri-se'ls. Aquell que du la barba blanca, és la mateixa cara del cosí de *La Walkyria*; aquell negre sembla l'*Otelo* i el ros, és paregut amb el fideuer de la cantonada.
 —Qui els hi ha fet aquestes figures?
 —Un jove que viu a l'escala, hi té la mà trencada...
 —Ho crec. Què és la dreta o l'esquerra?
 —Vull dir que n'és mestre...
 —Miri'n quin pescador... Es Sant Joan abans que li tallin el cap... Per això du coll d'aletes. Veuen Sant Pere? Està jugant allà amb el gall que li cantà tres vegades en la setmana de passió.
 —Vaja, que hi han tingut un gust especial...
 —Apa, començarem la festa...
 —Seguin, seguín... Facin el favor.
 —Ara passen els estels cap a Orient... La llum clara il·lumina els rostres dels pagesos...
 —Ai, ai... També hi passa un home amb un cove de pebrots.
 —Es el masover. Calla *Crescendo*...
 —Ara venen els Reis... L'estela blanca els guia...
 —Que és bonic! Més que estela, sembla un formatge d'Holanda...
 —La llum els du a l'estable... Veuen com surten els estels?
 —No em trepitgi, que em fa veure les esteles.
 —Perdoni...

—Ara venen els àngels... I venen cantant... Angelets, canteu... (Deixeu la regalèssia, lladres, i canteu!)
 —Foc! Foc!... Em desmai!...
 —Jesús! Això crema!
 —Adéu pessebre!... Salvi a Jesús.
 —Fugim!... Correm?
 —Papa... Tinc pi pi...
 —Ja el faràs abaix a càl sabater...
 —Socor! Socor!...
 —Galledes d'aigua!... Es cala foc...
 —Te raó la regidora. Això és una ximpleria ridícula...
 —Ai, que em moro!... Socor!
 —Espós meu... Ja està apagat... Sossegat...
 —Què ha sigut?
 —Que els nois del sabater han tocat els fils elèctrics i ho han cremat tot.
 —Lladres! Lladres! Juro que mai més a casa es farà pessebre!... Adéu lluna!... Adéu poesia!... Els estels enlaire... Té... Sols han quedat quatre urbanos... Un *tutti* arrastrat...

Amiga bonica...

Amiga bonica,
alegra, polida,
que tustes la porta del món;

que tot ho veus rosa,
planer, sense noses
i ignores les penes com són:

amiga bonica
que saps de la vida
només les primeres lliçons:

gaudeix-la aquest' hora!
Serà una montjoia
fulgent en la teva tardor.

Serà llum del dia,
flameig i guspira,
guspira d'eterna claror.

Amiga bonica
que n'ets de la vida
tot just als primers esgraons.

FUTBOL

Sparta-Barcelona

La vinguda del *Sparta* per a jugar els dos anunciats partits contra el *Barcelona*, havia despertat extraordinària expectació, demostrada pels dos plens, veritablement imponents, que hi hagué al camp de Les Corts.

Els del *Sparta* jugaren admirablement, fent gala de la seva reconeguda ciència futbolística. Foren les seves dues actuacions, especialment al primer dia, altres tantes lliçons de bon futbol. No essent l'equip que ara ens ha visitat aquell *Sparta* de l'Estadi ni aquell que lliutà contra el *Español*, aquest *Sparta* d'ara, no deixa d'ésser veritablement formidable. Tots els seus components es pot dir que són uns «savis» del futbol, entre els que es destacà un nom, el del mig-centre, En Kada, que jugà colossalment.

Els nostres jugaren tots amb molta fe i codícia, demostrant també tots els seus coneixements, que no són pocs, i fent conèixer an els de Praga que tenien davant un equip digne rival del *Sparta*. En els dos partits demostrà el *Barcelona* lo que sap i lo que val.

Els partits foren arbitrats per Mr. Watson, que demostrà imparcialitat i rectitud en les seves decisions.

El dos dies guanyà el *Barcelona*; el primer per 1 goal a 0 i el segon per 2 a 1.

Slavia-Barcelona

La fama de que venia precedit l'equip txec i els sorollosos resultats per ell obtinguts a Bilbao, en els partits celebrats contra l'*Athletic* d'aquella capital, feien concedir en els que tenia que jugar contra el *Barcelona* una gran importància.

L'equip del *Slavia* és sens dubte inferior, en conjunt, al del *Sparta*. Dominen a la perfecció el pase curt i ras, però sense arribar a produir aquella sensació de bellesa que imprimeixen en el seu joc els equippers del *Sparta*.

Lo que més distingeix al *Slavia* és la violència extremada, que determina que el joc s'aparti de la noblesa que el deu presidir per a degenerar, en certs moments, en brutal i fastigós. En general podem dir que no agradà amb llurs actuacions.

El *Barcelona*, el primer dia, jugà bé en conjunt, aconseguint la victòria per 1 goal a 0.

En el segon partit, jugat quasi tot ell amb deu jugadors, no sols mantingué a ratlla als contraris, sinó que desarollant un gran joc, durant quasi tota la segona part, obligà an els txecs a posar-se a la defensiva.

Cal remarcar el joc d'En Sancho, el més noble de tots i el que sapigué portar als seus companys a un resultat honorós.

Aquest partit fou guanyat per el *Slavia* per 3 goals a 2.

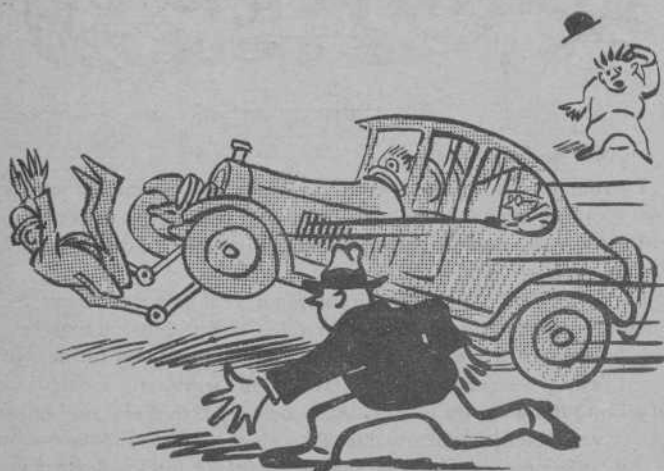
L'arbitratge de Mr. Boas, regular el primer dia i pèssim el segon.

BOXA

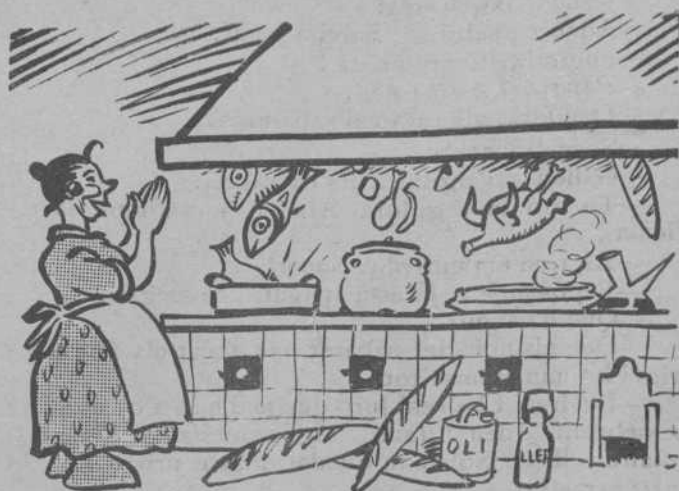
Per avui, dia 4, se'ns prepara una gran vetllada, que donada la gran importància dels combats, tots ells de primera fila, no dubtem es veurà sumament concorreguda, suposant que els aficionats no voldran perdre les emocions que suposen els combats Deodatt-López, Mompó-Puig, Blasco-Rey, Geo Morgan-Marco i Armanet, campió de Normandia, contra Gironés, el rei del k. o.

La vetllada es celebrarà al «Circo Barcelonés» i d'ella ens en ocuparem com mereix en el número vinent.

PROFESIES DE L'ANY

Els autos tindran tota mena d'atencions amb els atropellats.

Les viandes baixaran soles a la cassola.

Treballaran els amos.

Els gossos aniran lligats amb llonganisses.

L'alça de la moneda a fi d'any

Una de les coses que donaran alta ressonància aquest any, serà la *corona* i el *marc*.

Res de corones mortuòries ni marcs on hi han persones penjades als panys de paret, sinó aquells marcs tan amargs, que molts tous (i entre aquests hi són un servidor de vostès) vàrem comprar quan els canvis estaven a 30 i 35, creient que la moneda alemanya pujaria a la par.

Quatns en va deixar el Rei Herodes! Valia més haver entrat a la degollació dels pàrvuls innocents, pas ésser víctimes de molts corredors de borsa que ens oferien el manà.

Però, vaja, jo sé una *panacea* que vareig llegir-la en un diari xinès, en el que deia que la corona abans de cloure l'any arribaria a cotitzar-se a 1'15, és a dir, que el qui ha comprat amb vil especulació deu milions de corones per dotze pessetes amb vint-i-dos cèntims tindrà (si Déu ajuda als financers estrangers i els hi

toca el cor) deu milions de pessetes, més un remanent ben remenat.

El marc, seran el *clou* de la festa, i lo que ara val, per suposat, cent milions, allavors valdrà 2'35, i a Alemanya s'establiran botigues de *Tot a 65 marcs*, que faran que els qui tenien compte-corrent en moneda fracassada, obtindran una fabulosa fortuna.

La gasetxa xinesca que dirigeix En Joth-Fumh, diu que als imbècils especuladors se'ls hi obra el cel, és a dir, que trobaran un cel-obert, no per a tirar-s'hi de cap, sinó per veure's de cop i volta convertits en hisendats.

Serà aquest any, any de corona i marc: de la corona no me'n fio gaire, però del marc, ja veig a molts *nuevos ricos* comprant xalets al Guinardó i construir casetes a Verdum.

Les suors d'aquests egoistes es veuran compensades amb la gran alçada (no de camisa) i noves fortunes apareixeran de cop.

Jo em faig fer uns plànols per a la caseta nova, vora el Besós, perquè essent prop del mar, i amb l'augment del mar, la vida no serà tan amargada...

Decididament, els xinos, per trempats que sien i

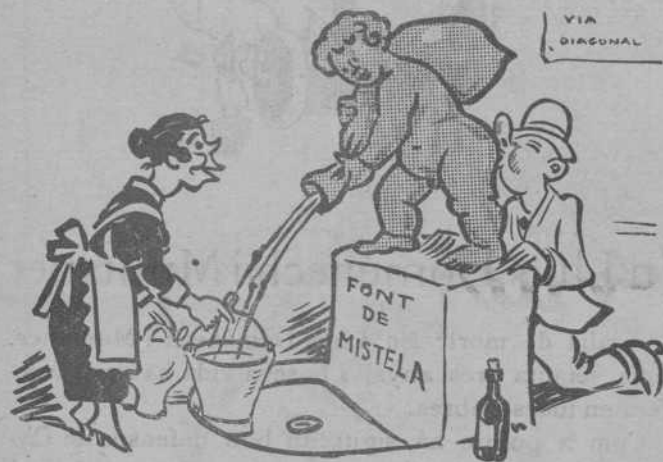
PROFESIES DE L'ANY

Piuran dobles de cinc «duros».

Veurem els ases volar.

Les fonts seran totes de mistela.

Tots treurem la «Grossa» de Nadal.

per cua que duguin, són sempre més vius que totes aquestes races, que hem d'esperar enguany que la moneda asquerosa de nacions atrofiades materialment pugui...

I ja ho crec que pujaran!...

S'abaixaran els cigrons, l'arròs, el pa i el porc, i fins els calçotets de cotó, però els marcs, els veurem a deu mil metres sobre el nivell del gran Mediterrà...

L'any vinent, si els de les Pompes no ens han liquidat, ja en parlarem...

Tinguem fe amb la Xina... Aquests no han enganyat mai, encara que diguin els pobles el revés... Són homes pràctics...

EMILI GRAELLS CASTELLS

EL TORRÓ MÉS FI.—ALTRES LLEMINADURES

Heu's aquí que el torró artístic més fi d'aquestes festes de Nadal i Cap-d'Any que acaben de passar ens el portà a «El Siglo» un valencianet que es diu Segrelles.

El torró d'Alacant, de Xixona i de Concentaina, així com les peladilles d'Alcoi, resten convertits en borregos de Vilanova, matussers i cantelluts davant de la torronada segrellesca, feta amb la pasta més exquisida que se és conegut fins avui en les confiteries eternes de l'Art.

Aquest número ha passat per la prè-
via censura milita

Vinga una abraçada, amic Segrelles! Les seves *Floretes de Sant Francesc* ofereixen una flaira mística i un gust poètic i artístic tan refinats, que no crec pas topar a la vida amb cosa millor en el seu gènere. D'això en dic tindre encert i sapiguer treballar la matèria prima.

Heu's aquí unes flors que sense ésser sempre noves es pot ben dir que no moriran mai. Les altres obres que feien companyia a les il·lustracions de les *Floretes*, eren també notables des del punt de vista de la originalitat de la concepció i la pulcritud del treball.

*
**

El «Saló Parés» es veu convertit en un tros de port de Venècia, car li manca ben poc per a omplenar-lo, a En Marian Félez, un confiter, ai perdoneu! un marista que sap ben bé on te la mà drete, el qual hi ha penjat un devassall de marines adriàtiques que tiren bastant a caramel; motius pel qual fan de bon empassar amb tot, i que la llum els hi vé en *contra* a la majoria d'elles.

Així com hi ha pintor que en apropar-se al mar ja és home a l'aigua, En Félez troba en l'aigua el seu element i sab fer-ne el que en vol, a judicar per les boniques pintures que n'ha sabut treure i els pastissets de *Bragozzi* i de *Chioggia* que exposa són coses llemineres, i encara més aquelles coques de Venècia que semblen sortides d'una sola i magnífica fornada.

Molt bé, Marianet; avorrint l'aigua és com s'aprén de nadar. Constí que després de la *Marina* d'En Camprodón, les de vostè són de les que més em plauen.

També em plauen i força per ésser elaborats de mà mestre els bombons aquarel·lítics d'En Gaspar Camps, un pintor elegantíssim, que abans d'agafar el pinzell de pèl de marta es fa fer la manicura, i que tira essències fines als colors per tal d'enfortir-los i treure'n millor partit.

Quines xicotes, quines robes, quina riquesa de tons en la parada d'aquest xicot! Els celebrats figurins teatrals d'En Labarta devenen pàl·lids al costat de les formoses figures i retrats femenins d'En Camps, vestits a l'última moda.

I jo me'n alegro força, que constí!

*
**

En Joanet Porcar té a «La Pinacoteca» una parada de torrons de la terra, que no per resultar casolans deixen d'ésser saborosos i atractívols amb sos temes rurals i ingènus i ses colloracions franques i senzilles.

Aquell Porcar em sembla un fadrí que cada dia sap més l'ofici i que promet de debò, millor dit, ja comença a donar fruita assaonada, tant en paisatge com

en figura, car és un veritable artista, per vocació, que ha trobat el bon camí.

El que li cal, encara, és triar els millors *olis* abans d'exposar i no dur-ho tot a fira.

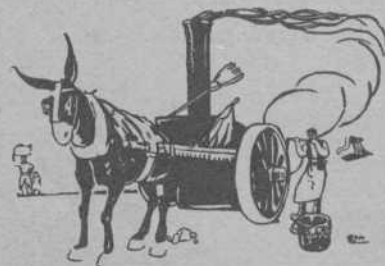
En P. Batalla és un pastellista que sap l'ofici; amb l'aventatge de que els seus pastells i els seus dibuixos es mantenen frescos tot l'any; ademés està sempre a punt d'enfornar, i té la pasta fresca, abundosa i ben treballada.

I que en necessita ben poqueta per a emmotllar una dona maca o bé un home ferreny en deu minuts!

Res, que és un artista de traça, de gust i de bones mans.

Ja pot ben donar manetes a la Padrina.

C. ARBÓ

En Lluís Doménech i Muntaner

Acaba de morir En Lluís Doménech i Muntaner. Tenia setanta tres anys, i la seva vida ha sigut fructífera en idees i obres.

Com a polític ha sigut un bon defensor de Catalunya, fervent i digne; com a escriptor col·laborà a *La Publicidad*, *La Renaixença*, *La Vanguardia*, *La Veu de Catalunya*, *El Poble Català*...; com a arquitecte deixa edificis tan importants com el «Palau de la Musica Catalana» i l'Hospital de Sant Pau.

Amb En Lluís Doménech i Muntaner, Catalunya perd un gran home.

Aquest número ha passat per la
prèvia censura militar

CANÇÓ DE BRESSOL

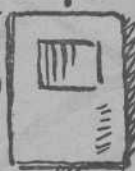
—No ploris per res,
fes a tot que sí,
ajuda al burgès...
i ajuda'm a mi!

Oriatunades

Robert

Si em torres a dir que en Zamora es mes bon. portar que 'l pare, repeteixo la reccio.

! Cuans anys te 'l teu germà: - Mira air en tema tres, avui quatre porque ja som a any nou.

- Tu els coneixes els reis
- Tots, fins els de les cartes

Veus, caminant aixis mai et romperas el cul dels pantalou.

I diuen que val mes anar sol... que mal acompanyat

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA CENSURA MILITAR

Enguany ja no hi haurà misèria. Els pobres no pidolaran, deixant pendre cafè als barcelonins amb tranquil·litat.
Els *Colmados* vendran els conills de bosc a tres ralets i les perdius a pesseta.

No hi hauran més «taces», que les que prenem el cafè.
Les mongetes aniran a deu la lliura, les cols a cinc centimets, una escarola i tres manats de raves deu cèntims...
Res: Serà l'any de la sort.

Això ho diu la planeta que m'ha tret un ocell d'aquests que porten la felicitat als humils.

No fora res estrany a suspensió de pagaments de cèdules, impostos d'utilitats (maleïda l'utilitat que ens fa), recàrrecs, l'inquilinitat i drets de plus valia.

S'acabaran els inconvenients que ara hi han en la majoria de projectes d'urbanització i fins s'assegura que es retornarà a l'Ajuntament, els mils de milions de pessetes que s'han robat de trentany ençà...

Això una tiradora de cartes del carrer del Bou ens ho afirmat, i aquestes dones amb la *nicromància* hi tenen un acert fatal.

També veurem com els xòfers ens duran per tres ralets des de el Quartel de Dreçanes al Pont del Dragó, sense acabar a botadades com passava fins ara.

Els cotxers, davant la baixa del *pinso*, engreixaran més els seus *Luceros*, *Baturros*, *Galantes*, i amb dues horettes escasses podrem anar des de l'Estació de Sarrià al Banc d'Espanya per vint ralets, sense *momio*.

Serà una delícia anar per la ciutat de l'electricitat.

Probablement que veurem una nova Exposició de retrats de senyores *mares-polítiques* que potser amb combinació de llum elèctrica causi sorpresa als propis gendres, per lo desfigurades.

No hi ha dubte que l'óra visitada, i amb uns quans concerts que hi donguin els cors de «La Pessigada», de Canyet; «L'Eco Magre», de la Segrera. «Els Peladets», de Vilamullada i «El Pensil Nuevo», de Torremoixama; faran que Montjuich esborri aquella era negra de fusellements i l'alegria torni a fer un any de contents i alegrets.

Tots els anys que han acabat en 4 an dut Sort.

Així ho creiem nosaltres, i un pergami vell que hem trobat a la Torre del Baró, ens ho confirma plenament amb el text, que hem traduït fidelment, que diu així:

«Segle del fiat-lux serà el 1924. Viurà tothom amb joia i els pobres no patiran si no els ho priva cap obstacle i els rics tindran

il·lusions, cosa que no coneixen per viure en plena abundància. Hi haurà una Pau aguantada per Paus de moltes mencs».

Després diu altres coses més en idiomes que no compendrien els Bofarulls, Montolius i altres eminents homes d'història.

Coses que no desapareixeran enguany:

El monument d'En «Pitarra».
La casa de la pedrera del Passeig de Gràcia.
Els revenedors de localitats.
Els cira-botes ambulants.
El monocle d'En Capdevila.
El tramvia d'Horta.
El bon humor d'En Santpere.
Els ulls del plat de Santa Lúcia.
I no diem la Sagrada Família per a no dir una cosa grossa com un temple, eh, Mossèn Parés?

Tenim esperança ferma que els Restaurants a més de no servir mosques rostides en els àpats, hi hauran menús per l'estil.

Menuts de gallina. . . . . a 60 cèntims.
Cervells a la romana. . . . . a 75 »
Llus amb salsa no passada. . . . . a 40 »
Platillo amb cebetes del segle XXI. . . . . a 50 »
Tot això que ara val set vegades el doble i que amb deu pessetes no'n tens ni per entrar a la fonda *Marcús* o a Cal *Simó*.

Veurem un servei d'autos sense *abús* com ara que esquitxen de fang els vidres dels aparadors.

Els *mètros* faran *quilòmetros* en breus segons.
Avions, *audroavions* i altres maquinàries volàtils, faran competència al moviment terrestre.

I fins podem assegurar, que s'inventarà les ales de volar, que pels estafes, dones aixerides i comerciants, vius serà cosa apropiada.

Els teatres acabaran els espectacles a la una i donaran xocolata a l'entrada i deu dòlars a la sortida, lo que farà més factible omplir tots els colisseums, menys aquells de *pela* l'entrada de carrer de les Corts.

Cada dia són més els ex regidors forçats a residir a la presó; per aquest camí aviat hi tindrem l'Ajuntament anterior en pes, i no pas pel motiu que la gent es creia que seria engarjolat, sinó per un altre ben distint.

El delictes que se'ls imputa no té res que veure amb l'armilla pecadora, arrenca de més amunt, d'allí on resideix la facultat més noble de l'home, la de pensar.

Pensem-ho bé, doncs.

El anomenament de la nova Junta Directiva de l'Exposició de Barcelona, ha resultat un veritable *poti-poti*, que no ha salisfet a ningú, ni al mateix alcalde que va pressidir la sessió municipal en la qual fou anomenada, havent ja començat la pluja de dimissions per part dels elegits, que res no sabien de la elecció llur.

Senyors de l'Ajuntament
un xiquet d'enteniment!

Respostes pagades

A. de M. (Clot): Va.—F. A. S.: Va per vostè el pollastre, jove!
—J. P.: Es vulgarot.—E. F. G.: Els dibuixos no són, encara, aprofitables—J. C. (Sant Andreu): El seu treball està molt bé, molt... però és massa llarg.—J. M.ª de L.: No podem publicar l'al·locució

que ens envia per ésser massa llarga. Gràcies per l'atenció.—R. V.: Encara no està tot lo bé que vostè pot fer-ho.—V. R. M.: Molt bé i gràcies.—J. B. Anirà. Però, home de Déu, vostè es desperta un xic tard.—A. T.: Vol fer una altra cosa? Lo que ens envia ha perdut l'actualitat.—Tafaner: Es vulgar i no pot anar més que al cove.

Impremta «La Campana» i «L'Esquella»: Olm, 8.—Barcelona

ANTONI LOPEZ

— IMPRESSOR —

Treballs comercials de totes classes : Revistes : Catàlegs
Edicions especials de luxe
Talonaris : Factures, etc., etc.

Olm, 8 : Telèfon 4115
BARCELONA

Soler i Torra Germans BANQUERS

Rambla d'Estudis, n.º 13 i Bonsuccès, n.º 1

Compra i venda de valors - Ordres de Borsa
Canvi de monedes
Girs sobre l'estranger - Comptes corrents

Admetem dipòsits de valors en custòdia
Facilitem OR per a pagaments a DUANES

NOTA IMPORTANT: Revisem curosament les amortitzacions

Els millors pianos elèctrics per a Bars són els de M.ª Fratínola que ven la

: : : Ronda de la Universitat, 31 - BARCELONA : : :

CASA WERNER

Llibreria Espanyola de Antoni López • • Rambla del Mig, 20, Barcelona
TELEFONO A. 4115

L'Esquella de la Torratxa

ALMANAC PER A 1924

Está per a agotar-se

Pessetes 1'50

DIETARIS 1924 PLANA I MITJA PLANA

Assortit complet de llibres propis per a Reis

TAPES

AMB PLANXES DAURADES PER A
ENQUADERNAR L'ANY 1923
DE
L'Esquella de la Torratxa

Tapes soles, pessetes 5. — Tapes i enquadernació, pessetes 7

D'aquí pocs dies es posarà a la venda el popularíssim

ALMANAC

DE

La Campana de Gràcia

Per a aquest any 1924

NOTA.— Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remeient l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, ademés 30 cèntims per a certificat. Als corresponals se'ls otorguen rebalxes.

UN MODEL TRANQUIL

La caricatura del quadro d'història.

(Oli de l'eminent pintor, Antoni Fabrès).